

Milé čitateľky a čitatelia, vitajte na stránkach nášho občasníka pre študentky (a ďalších zvedavých ľudí) venovaného rodovej rovnosti na východe Slovenska.

Postupne Vás budeme informovať v nepravidelných rubrikách o organizáciách, ktoré sú aktívne v presadzovaní rodovej rovnosti na východe Slovenska (ČO ROBIA), o aktivitách, ktoré pre nás chystajú, ako aj o tom, čo sa im už podarilo.

Vysvetlíme si niektoré oblasti, ktoré sa týkajú rodovej rovnosti – vždy podľa aktuálneho kalendára (ČO TO ZNAMENÁ a KALENDÁR). Zoznámime Vás s významnými ženami, ktoré v minulosti aktívne ovplyvnili nielen náš región, či Slovensko, ale aj svet (KTO BOLA ...), odporučíme vám na čítanie nejakú knihu z našej knižnice (ČO ČITAŤ), alebo dobrý film (ČO POZERAŤ).

_k a l e n d á r

23. september – Medzinárodný deň proti sexuálnemu zneužívaniu a obchodovaniu so ženami a deťmi

Medzinárodný deň proti sexuálnemu zneužívaniu a obchodu so ženami a deťmi, ktorý bol vyhlásený v januári 1999 na Svetovej konferencii koalície proti obchodovaniu so ženami v Dháke. Tento deň, ktorý pripadá na 23. septembra, predstavuje príležitosť neustále upozorňovať na potrebu prevencie a zvýšenia informovanosti verejnosti o tejto téme. Novodobí otroci. Aj tak by sme mohli nazvať obeť jedného z najvýnosnejších a rozmáhajúcich sa druhov organizovanej trestnej činnosti. Zasahuje krajiny po celom svete.

Medzinárodná organizácia pre migráciu udáva, že ročne je na svete predaných približne pol milióna žien a dievčat. Potreba prevencie a zvyšovanie informovanosti o tejto téme je stále dôležitá a aktuálna. Ministerstvo vnútra zriadilo Národnú linku pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi 0800 800 818, ktorá je primárne určená na poskytnutie preventívnych informácií pred vycestovaním do zahraničia, ako aj na nadviazanie prvého kontaktu s potencionálnou obeťou a na sprostredkovanie relevantnej pomoci. V tejto oblasti pôsobí v SR aj

mimovládna organizácia *Človek v ohrození*. Problematike sa venuje na niekoľkých úrovniach. Okrem výskumu a spolupráce so štátnou správou na národnej úrovni, je jej prioritou prevencia. Realizuje projekty v sociálne vylúčených komunitách, spolupracuje so školami. Zámery EÚ v boji s nezákonným obchodovaním sa dajú zhrnúť do troch oblastí: tvorba silnej národnej a medzinárodnej legislatívy a zabezpečenie jej uplatňovania, ochrana a podpora obetí nezákonného obchodovania a predchádzanie nezákonnému obchodovaniu so ženami.

_čo to znamená

... homofóbia

Homofóbia je iracionálny strach, nenávisť alebo odpor k lesbám, gejom alebo bisexuálnym ľuďom; transfóbia označuje iracionálny strach, nenávisť alebo odpor k transrodovým osobám. Keďže termín homofóbia je rozšírený a zrozumiteľný, často sa používa ako všeobecný pojem opisujúci strach, nenávisť a odpor k LGBT ľuďom. Mnohé ľudsko-právne organizácie podporujú práva neheterosexuálnych ľudí a odmietajú predsudky, ktoré sú voči nim namierené. Poukazujú na to, že aj týmto ľuďom patrí verejný priestor, občianske a ľudské práva či ochrana dôstojnosti.

Jednou z ich najznámejších aktivít je pochod hrdoosti – **Pride**. Jeho cieľom je upozorniť na to, že neheterosexuálnym ľuďom býva odopieraná úcta a rešpekt, ale aj politické požiadavky (dekriminalizácia homosexuality, právo na rodinný život, zákaz homofóbne motivovaného násillia, právo na informácie a služby pre neheterosexuálnych ľudí a ďalšie).

Pochod upozorňuje na skutočnosť, že preto, že nie sú heterosexuáli, čelia útokom na svoju osobnú integritu, znižuje sa ich ľudská dôstojnosť a narúša sa ich sebavedomie.

LGBTI ľudia sú súčasťou všetkých kultúr a spoločností a zväčša sú v pozícii zraniteľnej menšinovej skupiny. Príčinou ich netolerancie je dojem, že existujú len dve skupiny ľudí – muži a ženy, a to, či je niekto žena alebo muž, sa dá odvodiť z ich genitálií. Od každej osoby sa očakáva, že jej toto zaradenie bude vyhovovať a bude sa na jeho základe správať.

Sexuálna orientácia a rodová identita sú neoddeliteľnou súčasťou dôstojnosti a ľudskosti každého človeka a nesmú byť dôvodom diskriminácie ani zneužívania.

_kto bola...

Všimli ste si, ako je v učebniciach málo žien? Neznamená to, že nehrali v našich dejinách žiadnu rolu – práve naopak. Ženy, ktoré predstavujeme v kartovej hre kvarteto **Neviditeľné ženy** (EsFem, 2014) prispeli k rozvoju rôznych oblastí ľudskej činnosti. Väčšina z nich musela za seba a svoje sny bojovať. Amalie Emmy Noether, matematicka, ktorú dnes z kvarteta predstavíme, bola jednou z nich.

Amalie Emmy Noether (1882 – 1935)

V roku 1907 získala ako druhá žena na svete v oblasti matematiky doktorát v Nemecku. Venovala sa teoretickej algebre a dokázala dva teorémy dôležité pre fyziku. V roku 1933 dostala platené miesto na ženskej univerzite *Bryn Mawr College* v USA, kde pôsobila až do svojej smrti.

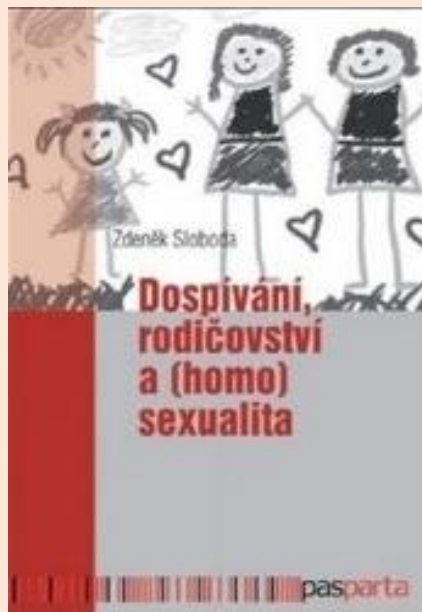

Zdeněk Sloboda:

Dospívání, rodičovství a (homo) sexualita

Pasparta (2016),

ISBN 978-80-88163-09-1

Publikácia poskytuje ucelený pohľad na oblasti, ktoré v súvislosti s homosexualitou (a ďalšími podobami sexuality) bývajú vnímané ako problematické, či kontroverzné : na detstvo, dospelosť, partnerské vzťahy a v neposlednom rade na rodičovstvo párov rovnakého pohlavia.

Autor sa síce zameriava izolovane na javy ako coming out, šikana v škole, alebo ako sa stávajú neheterosexuálni ľudia rodičmi – vníma ich však v širšom kontexte.

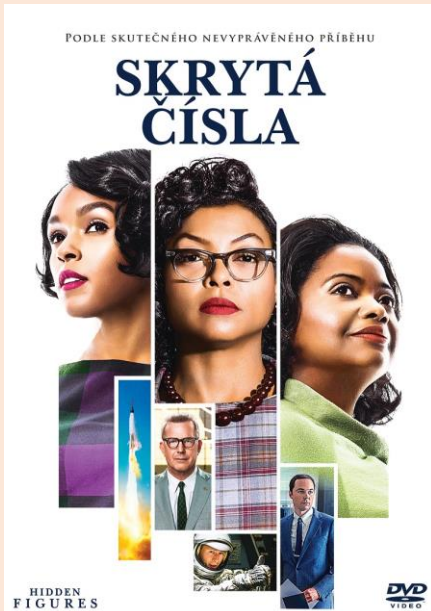
Otázky dospelosti, hľadania identity a partnerov/riek, vzťahy s rodičmi a vrstovníkmi, téma homosexuality v škole, priateľská klíma v triede, rodičovské stratégie a ďalšie témy sú zasadené v širšom poňatí sexuálnej rôznorodosti a s nimi súvisiacim chápaním mužskosti a ženskosti v našej súčasnej spoločnosti.

Kniha oslovuje nielen odborníčky a odborníkov z oblasti pedagogiky, sociológie, kultúrnych štúdií, psychológie, ale je určená aj pre širšiu laickú verejnosť.

Publikáciu nájdete v knižnici EsFemu v Prešove.

_čo pozerať

Skryté čísla (Hidden figures) **(USA, 2016, réžia: Theodore Melfi)**

Počas pretekov medzi Spojenými štátmi a Ruskom o to, kto skôr vyšle človeka do vesmíru, NASA objavila nevyužitý talent v skupinke afroamerických matematiciek, ktoré slúžili ako mozog v jednej z najväčších operácií v histórii USA.

V príbehu, ktorý je založený na neuveriteľných skutočných udalostiach, sledujeme tri ženy, ktoré niesli označenie "Ľudskej počítače", ako sa rýchlo vyšplhali do radov NASA medzi veľkých mysliteľov, ktorí boli poverení výpočtom dôležitého vypustenia astronauta Johna Glenna na obežnú dráhu a zabezpečením jeho bezpečného návratu.

Katherine Johnson, Dorothy Vaughan a Mary Jackson významne pomohli svojimi výpočtami pri dobývaní vesmíru. Trojica vizionárok nedbala na rasové a rodové predsudky, stala sa inšpiráciou pre ďalšie generácie žien.

_čo robia

Povedz to ďalej

košické neformálne združenie žien a mužov podporujúcich rodovú rovnosť

<https://www.facebook.com/pg/povedztodalej>

Združenie vzniklo v roku 2016 a ich cieľom je zvyšovať informovanosť verejnosti o rodovej rovnosti. V rámci cyklu aktivít *MDŽ – je to o nás*, organizovali prednášku *Rodovo spravodlivá spoločnosť – reálna možnosť alebo utópia?* Prednášateľkou bola Mgr. Adriana Jesenková, PhD. z Katedry aplikovanej etiky FF UPJŠ v Košiciach. V roku 2017 zorganizovali prednášky na témy *rod v kultúre, feministická filozofia, etika starostlivosti ako feministická etika, ekologický feminizmus* a mnohé ďalšie. V rámci podujatia *Ženy sa čítajú...* zorganizovali čítanie textov žien v Slovenskom rozhlase v Košiciach.

© EsFem
www.esfem.sk
<https://www.facebook.com/ozEsFem/>
e-mail: esfem@esfem.sk

Občasník o rodovej rovnosti je jednou z aktivít projektu o.z. EsFem, ktorý sa realizuje z Dotácie na podporu rodovej rovnosti podľa § 9a zákona o dotáciách, vďaka finančnej podpore Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR.